

Nieuwe Verordening verpakkingen en verpakkingsafval of PPWR

De PPWR is een omvangrijke verordening die ingrijpt op hoe verpakkingen worden ontworpen, geproduceerd, verkocht en beheerd binnen de EU.

Op 11 februari 2025 is ze in voege gegaan en de eerste maatregelen gelden sinds 12 augustus 2026.

In deze fiche geven we een overzicht op de hoofdlijnen en lichten we toe welke impact de PPWR heeft op producenten van verpakkingen.

In het kort

De nieuwe PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation - Verordening (EU) 2025/40) vervangt de oude gelijknamige Richtlijn uit 1994 (Richtlijn 94/62/EC).

De focus op inzameling, recyclage en rapportering wordt verlegd naar een focus op ontwerp, conformiteit en circulariteit van verpakkingen.

Het doel is om tegen 2030 alle verpakkingen op de Europese markt op een economisch haarbare manier recycleerbaar te maken.

De PPWR grijpt in hoofdlijnen in op:

- Preventie en minimalisering van het gewicht van verpakkingen
- Recycleerbaarheid en gebruik van gerecycleerd materiaal
- Hergebruik en navulling
- Etikettering
- Verpakkingsbeperkingen
- Statiegeldsysteem (uitzonderingen mogelijk)

De verordening is rechtstreeks van toepassing in de EU en moet dus niet in lokale wetgeving worden gegoten. In België is het bestaande Samenwerkingsakkoord wel in herziening om dit af te stemmen op de nieuwigheden in de PPWR.

Er zijn ook nog bijkomende uitvoeringsbesluiten, richtsnoeren en normen nodig en in ontwikkeling. Vandaar toch ook een aantal onduidelijkheden voor vele betrokkenen.

De eerste wijzigingen zijn dus van toepassing sinds 12 augustus 2026, maar de meeste maatregelen worden richting 2030 en 2040 uitgewerkt.

Wat zijn de belangrijkste nieuwigheden?

De producentenverantwoordelijkheid wijzigt en het werkgebied verschuift van België naar de EU, waardoor de volledige aanpak verandert.

Verpakkingen worden een gereguleerd product

Onder de vroegere richtlijn lag de nadruk vooral op afvalstromen. Onder de PPWR wordt de verpakking zelf een product waarop technische conformiteitseisen van toepassing zijn.

Bedrijven zullen moeten aantonen dat hun verpakkingen:

- Recycleerbaar zijn;
- Geen verboden of beperkt toegelaten stoffen bevatten;
- Voldoen aan eisen inzake minimalisering;
- Correct geëtiketteerd zijn;
- Indien van toepassing, beantwoorden aan eisen inzake hergebruik.

Dit vereist technische documentatie en formele conformiteitsbeoordelingen.

Design for Recycling (D4R) wordt verplicht

Bij het ontwerpen van verpakkingen wordt niet langer alleen aandacht besteed aan marketing, productbescherming en logistiek, maar ook aan recycleerbaarheid, materiaalkeuze en ontmantelbaarheid.

Deze trend werd vanuit de industrie al ingezet en wordt via de verordening geharmoniseerd en verplicht ingevoerd.

Sinds 12 augustus 2026 bepaalt de PPWR dat verpakkingen recycleerbaar moeten zijn. De geharmoniseerde criteria voor 'design for recycling' en de bijhorende beoordeling zullen pas vanaf 1 januari 2030 gelden. Tot dan blijven de bestaande eisen van toepassing.

Enkele algemene elementen en deadlines:

De PPWR legt bepaalde duurzaamheidseisen op, alsook eisen rond etikettering, marketing en informatie en algemene verplichtingen.

Om daaraan te voldoen worden onder meer volgende maatregelen en doelstellingen van toepassing:

- Verbod op PFAS in voedselverpakkingen, uiterlijk vanaf augustus 2026.
- Vanaf 2028 wordt het verplicht om met pictogrammen de materiaalsamenstelling van verpakkingen aan te geven.
- Horecazaken moeten vanaf 2028 een herbruikbare optie aanbieden, supermarkten moeten naar 10% herbruikbare drankverpakkingen streven tegen 2030.
- Vanaf januari 2030 wordt een groot aantal wegwerpverpakkingen verboden (o.m. plastic folie rond groenten en fruit, flinterdunne plastic zakjes, multipacks met folie en eenmalige bekertjes voor consumptie ter plaatse; lidstaten kunnen dit zelf uitbreiden).
- Vanaf 2030 mogen enkel verpakkingen op de markt worden gebracht die zijn ingedeeld in recycleerbaarheidsklassen A, B of C. Vanaf 2038 zullen enkel klasse A en B nog toegelaten zijn.
- De kunststofdelen van een verpakking dienen vanaf 2030 te bestaan uit een minimumhoeveelheid gerecycleerd materiaal. Het vereiste percentage verschilt naargelang het type kunststofverpakkingen;
- Verpakkingen mogen vanaf 2030 maximaal 50 procent lege ruimte bevatten en moeten zodanig

ontworpen zijn dat gewicht en volume geminimaliseerd worden zonder verlies van functionaliteit.

- B2B-verpakkingen (*business-to-business* - zoals palletten en kratten) moeten voor 40% herbruikbaar zijn tegen 2030 en 70% tegen 2040.
- Verpakkingen moeten echt recycleerbaar worden en gerecycleerd materiaal moet originele grondstoffen grotendeels vervangen.
- Lidstaten moeten tegen 2029 minstens 90% van de PET-flessen en blikjes apart inzamelen via statiegeld of een gelijkwaardig systeem. Landen die tegen 2026 al 80% recycleren en een robuust plan hebben, mogen van statiegeld afwijken.

De PPWR heeft niet alleen een impact op bedrijven, maar ook op de werking bij de overheden. In België leidt dit onder andere tot een hervorming van het IVC naar EPRIbel (Interregionale Commissie voor de UPV).

Verpakkingsverantwoordelijke of producent? Ken je rol en bijhorende verplichtingen.

De gekende Verpakkingsverantwoordelijke types A, B, C en D zijn voortaan gekend onder de term Producent.

Doordat de begrippen in de PPWR een andere juridische definitie kennen, leidt de PPWR in praktijk tot een verschuiving van verantwoordelijkheden.

De term 'Producent' dekt dan ook meerdere ladingen.

Ben je *fabrikant* van verpakkingen? Dan ben je onder de PPWR een producent. Ook als je verpakkingen *importeert, ontpakt of verdeelt (distributeur)*, kan je onder deze noemer vallen.

Het is belangrijk om te weten wat je rol is omwille van de *uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)* die van toepassing is onder de PPWR.

Let dus op: pak je producten uit zonder eindgebruiker te zijn, dan word je in bepaalde gevallen Producent en val je zo dus onder de Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV).

Per rol gelden verschillende verantwoordelijkheden en verplichtingen.

Als je verpakkingen op de markt brengt:

- Stel een verpakkinsinventaris op.
- Screen de verpakkingen op recycleerbaarheid.
- Was je verpakingsverantwoordelijke voor harde transportverpakkingen zoals palletten? Ga na waar deze worden geproduceerd.
- Analyseer de impact op de UPV.
- Werk een roadmap uit naar 2030.

Ben je fabrikant van verpakkingen? Denk dan ook aan:

- Het uitvoeren van recycleerbaarheidsbeoordelingen.
- Het verminderen van verpakingsgewicht en volume.
- Het herbekijken van het gebruik van PFAS en andere zorgwekkende stoffen.
- Het voorbereiden van technische conformiteitsdossiers.

In België bestaat de rol als ontpakker al langer. Deze rol wordt met de PPWR expliciet Europees verankerd. Wat houdt dit in?

- Ontpakken wordt niet langer louter een afvalkwestie maar ook een producentenverantwoordelijkheid.
- Inventariseer welke verpakkingen worden verwijderd en van waar deze afkomstig zijn.
- Bepaal of je juridisch ook Producent wordt onder de gewijzigde PPWR.
- Controleer de registraties van je buitenlandse leveranciers.

Wat moet je doen?

Voor de meeste ondernemingen is het niet nodig om onmiddellijk alle verpakkingen te herontwerpen. Een goede voorbereiding is echter het halve werk. Breng daarom je verpakkingen, verkoopstromen en verantwoordelijkheden in kaart.

Bij **Valipac** mag de aangifte voor heel 2026 nog volgens de oude regeling gebeuren. Sinds 12 augustus 2026 gelden wel al enkele nieuwe verplichtingen.

Concrete eerste stappen om als Producent (of vroegere verpakingsverantwoordelijke type A, B, C, of D) nu te zetten:

- Bepaal de *rollen* die voor jouw bedrijf van toepassing zijn.
- Bezorg aan Valipac de lijst van *buitenlandse leveranciers* die verantwoordelijk zijn volgens de nieuwe regeling.
- Zorg voor de nodige *conformiteitsverklaringen*, te beginnen met die voor de grootste hoeveelheden.
- *Sluit je aan* bij de bevoegde organisaties in de landen waar je zelf als producent actief bent. De adressen vind je op de website van Valipac ([Samen werken aan een circulaire economie | Valipac](#)). Een eerste e-mail volstaat voorlopig, al kan de behandeling door het grote aantal aanvragen langer duren.

Bij **FostPlus** maak je niet langer gebruik van de vroegere Groene Punt-tarieven. De [UPV-tarieven Verpakkingen](#) verwijzen expliciet naar de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor verpakkingen en gaan in vanaf 12 augustus 2026.

Start met het in kaart brengen van je (plastic) verpakkingen en toets deze nu al aan het No Regrets Playbook en de CEN-normen die in september 2026 beschikbaar worden gesteld.

Wat volgt er nog?

We hebben het nog niet gehad over de verplichtingen voor de operatoren en verwerkers.

Noch over het onderscheid tussen finale en niet-finale vorm van verpakkingen. Al bestaat hierover voor heel wat verpakingsmaterialen nog onduidelijkheid.

Hoe hangen de regelgeving rond zwerfvuil en de doorvoer van afvalstoffen samen met het Samenwerkingsakkoord inzake verpakingsafval en wat is EPRIBel?

Kom het te weten in één van onze volgende nieuwsfiches.

Zit je ondertussen met vragen? Contacteer ons om je bij te staan in de vertaling van de PPWR naar jouw bedrijfsactiviteiten.

Inlichtingen

Voor verdere info en/of invulling van deze wetgeving gericht op uw specifieke situatie of geplande investeringen kan u steeds terecht bij Antea Group.

Shana Van Hove +32 (0)474 29 05 76

shana.vanhove@anteagroup.be

Marleen Verbruggen +32 (0)3 221 55 26

marleen.verbruggen@anteagroup.be